

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

19 березня 2025 р

м. Київ

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцент;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2025. – 298 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 19 березня 2025 р.) відображено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: вплив довкілля на здоров'я людини, профілактику й лікування захворювань, епідеміологічні виклики, безпеку харчових продуктів, умови праці та медичного забезпечення у воєнних умовах. Основний акцент – міждисциплінарні зв'язки екології й профілактичної медицини, що має на меті: гармонізувати науково-дослідну діяльність у межах «Єдиного здоров'я» з політиками ЄС, готувати фахівців і сприяти післявоєнному відновленню України.

УДК _613+574]:061.3

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове

Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські тексти без змін

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

нагляду за іншими інфекціями, що може підвищити загальний рівень біобезпеки та забезпечити своєчасну реакцію на потенційні спалахи.

Висновок. Таким чином, запровадження системи додаткового моніторингу стічних вод для виявлення SARS-CoV-2 в Україні є стратегічним кроком, який може суттєво посилити національну систему епідеміологічного нагляду, підвищити рівень готовності до нових хвиль COVID-19 та інших інфекційних захворювань, а також сприятиме виконанню міжнародних зобов'язань у сфері громадського здоров'я.

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ІНСЕКТИЦИДІВ КЛАСУ КАРБАМАТИ НА ОРГАНОЛЕПТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ВОДИ

Зінченко Т.І., Кондратюк М.В., Ібрагімова І.В., Пельо І.М.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Актуальність. Застосування хімічних засобів захисту рослин, в тому числі інсектицидів, є невід'ємною складовою сучасних сільськогосподарських технологій. При деструкції пестицидів відбувається накопичення та міграція їх у ґрунті, водному середовищі, рослинах, що може негативно вплинути на стан навколишнього середовища та здоров'я людей.

Незначний вміст залишкових кількостей пестицидів суттєво не змінює органолептичні властивості води (запах, смак та присмак, кольоровість, каламутність), а тому і не викликає підозри щодо її безпечності, але разом з тим вживання такої води може негативно вплинути на стан здоров'я людини. Саме тому єдиним способом оцінки якості та безпечності питної води є проведення лабораторних досліджень атестованою лабораторією.

Метою роботи є гігієнічна оцінка впливу діючих речовин з інсектицидною активністю класу карбамати (біфеназату та метомілу) на органолептичні властивості води.

Результати: На базі сектору гігієнічних досліджень води Інституту гігієни та екології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця було

проведено обґрунтування ГДК діючих речовин у воді водойм господарсько-питного та культурно-побутового призначення: біфеназату та метомілу, які належать до хімічного класу карбамати.

Першим етапом обґрунтування ГДК пестицидів у воді водойм є оцінка впливу на органолептичні властивості води.

В ході проведених досліджень встановлено достовірну залежність ($P < 0,05$) між вмістом біфеназату та метомілу у воді та інтенсивністю їх запаху, що дозволило рекомендувати як порогові величини впливу на запах води відповідні концентрації: біфеназату на рівні $0,044 \text{ мг/дм}^3$, метомілу на рівні $41,07 \text{ мг/дм}^3$ при 60° .

При вивченні інших органолептичних показників встановили, що біфеназат в концентраціях від $0,01$ до $1,52 \text{ мг/дм}^3$ та метоміл в досліджуваних концентраціях від $1,5$ до 300 мг/дм^3 не впливали на прозорість тестових водних розчинів ($>30 \text{ см}$), а також не змінювали кольоровість ($<20^\circ$) і загалом не були відмінними від контрольних зразків.

У досліді із встановлення порогової концентрації діючих речовин, що впливає на піноутворення було визначено наступне: за вмісту у воді метомілу при $>25,0 \text{ мг/дм}^3$ (20°) і $>1,5 \text{ мг/дм}^3$ (60°) провокувало утворення стійкої дрібнопухирчастої піни висотою $>1,0 \text{ мм}$, натомість, біфеназат у всіх досліджуваних концентраціях піноутворення не викликав.

Висновок. За результатами проведених досліджень встановлено, що діючі речовини інсектицидів класу карбамати – біфеназат та метоміл – можуть впливати на органолептичні властивості води, зокрема на запах та піноутворення. Як порогові за органолептичним показником шкідливості може бути рекомендована концентрація біфеназату в воді на рівні $0,04 \text{ мг/дм}^3$ (за впливом на запах) та метомілу на рівні $1,5 \text{ мг/дм}^3$ (за впливом на піноутворення). Отримані результати були враховані при встановленні ГДК досліджуваних пестицидів у воді водойм.